

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XIII. évfolyam.

Vasárnap 1904. évi június 12-én.

24. szám.

A népiskolai közoktatás reformja.

Magyarországon a népnevelés ügye: nemzeti ügy. Ezt az elvet hirdette Berzeviczy Albert dr. az 1896. évi országos és egyetemes tanügyi kongresszuson és ezt az elvet vallja ma is — mint kultuszminister — abban a törvényjavaslatban, melynek megvitatása most volt folyamatban.

Az új törvényjavaslaton — melynek elkészítésénél a miniszternek Halász Ferenc osztálytanácsos volt a jobbkeze — végigvonul az a nagy nemzeti és politikai fontosságú elv, hogy a magyar nyelvnek, mint az állam nyelvének, föltétlenül érvényesülnie kell a népnevelés egész vonalán. A magyar nyelvnek kell a nemzetet összetartó kapocsnak lenni, a melynek a nép milliói között való terjesztése első sorban a néptanító föladata.

Nyíltan kimondja a kultuszminister a javaslat megokoló részében, hogy az új törvényjavaslat a fősúlyt arra veti, hogy mindazt, a mint a népoktatási törvény már harminchat év előtt és a magyar nyelvtanítási törvény huszonöt év előtt kívánt és rendelt, de a mit különböző okokból mindeddig megvalósítanunk nem lehetett, most, egy kellő szankcióval ellátott törvény alapján teljes sikerrel végrehajthassuk.

Ez teszi értékké és kedvessé nekünk az új népoktatási törvényjavaslatot. Mert a kultuszminister annak a nagy célnak az elérésére, hogy ebben az országban a

magyar állam nyelve az iskola minden nemében és fajában föltétlenül érvényesüljön, a népoktatási törvénynek mindama rendelkezéseit, a melyek e céllal nincsenek szoros összefüggésben, teljesen érintetlenül hagyta. Ellenben revízió alá vette a népiskolai közoktatásról szóló 1868. XXXVIII. törvényeknek az iskola kötelezettségre vonatkozó részét; továbbá az elemi népoktatásnak mindennapi és ismétlő tanfolyamára és a tanítóképzésre és képesítésre vonatkozó rendelkezését és az 1879. évi XVIII. törvényeknek ama rendelkezéseit, a melyek a magyar nyelvnek, mint államnyelvnek teljes érvényesülését nem eléggé biztosították; az 1893. évi XXVI. törvényeknek ama rendelkezéseit, a melyek az állami támogatást és az állam befolyását tárgyalják, végül a népiskolai hatóságokról szóló 1876. évi XXVIII. törvényekelyt.

Az új javaslat energiával hajtja végre az iskolakötelezettséget. Az iskolamulasztásokkal szemben a birság kirovásának szankcióját állapítja meg. Továbbá öröködi az új javaslat azon, hogy az elemi iskolát végzett tanuló kellő tudással kerüljön ki az elemi iskolából, mert ellenkező esetben még egy évig ott fogja. Két tagozatát állapítja meg az új törvény az elemi iskolának. A mindennapi és az ismétlő tanfolyamot, a melyek szervesen kapcsolódnak egymáshoz.

Különösen becses a javaslatnak az a állami jellegű elemi népiskolák tannyelvére, a községi és felekezeti tanítók javalmazására, az állam által gyakorlandó fe-

gyelmi jogra és a tanítóképesítésre vonatkozó rendelkezése.

A nem magyar tannyelvű elemi iskolákban, a hol növendékeknek legalább husz százaléka magyar anyanyelvű, a magyar nyelv, mint második tannyelv használandó.

A magyar nyelv jogának és az állam tekintélyének megvédésére a javaslat a tanítók fegyelmi ügyeit három külön csoportban szabályozza. Különösen értékes az az a rész, a mely megadja a módot ahhoz, hogy az esetben, ha községi, vagy felekezeti tanítói állásra állami szempontból kifogásolható egyént választanak, az iskola-főntartó meghallgatása nélkül a kultuszminister nevezi ki a tanítót.

Nemzeti érdekek szólnak az állami tanítóképesítés mellett. Szomorú adatokat sorol föl a javaslat megokoló része tanítóképesítésünk jelenlegi gyarló voltáról. Igaza van a megokoló résznek abban, hogy az egész javaslatnak nemcsak kulturális, de nemzeti szempontból is legfontosabb része a tanítók képesítéséről szóló rendelkezés. Egyedül Magyarországon új az állami képesítés: a többi kulturállam — csak állami képesítést ismer minden fokozatu tanítóra nézve.

Bizuk a törvényhozásban, hogy a népoktatási új törvényjavaslatot mielőbb törvényre emeli és ezzel új erőforrást nyit a hazafias népoktatásnak.

B. H.

Tárcza.

Falusi történet.

I.

Csinos kis házikó kápujában áll egy tarkos asszony, piros-pozsgás gyermekkel karján. — Ints, édes kis fiam, ints bucsut apádnak! — szól és maga is integet könnybe lábadt szemekkel tekintve a tavozó után.

Lenn az utca-végen ballag a legény s busan tekintget vissza övéire. Harom hosszú évre vész bucsut kedveseitől.

Két éve, hogy először pillantották meg egymást Balog Ferkó és a szép Fekete Marcsa. Remek volt a leány. Ingó természetére hulló pompás szénfekete hajfonatainak sulya szinte hátra vonta a szép fejét, mintha büszkén nézné le a világot.

Megláttak, megszerették egymást. Olyan szerelemmel, mely nem ösmer törvényt, türelmet, varast. Egymaséi lettek. A faluban egy ideig sugtak, beszéltek az asszonyok, végre csend lett.

A szép Marcsa szülői megbocsájtották egyetlen gyermekük ballépését.

Nem úgy Ferkó anyja! Hallani sem akart a szép, de szegény Fekete Marcsáról. Özv. Balogné belebetegedett a dologba. „Hogy az én fiam, a falu legdélcegebb legénye szegény leányt vegyen feleségül, olyan nincs!” — mon-

dogatta sűrűn.

Amikor csak lehetett, iparkodott fiát lebeszélni. Könnyörgött neki, hagyna ott azt a koldús népet, ahogy ő Feketéket nevezte. A gazdag, rátartos Bakos Julis kész szemet hunyni, s mindent megbocsájtani, hogy Ferkót, a falu legszebb legényét mondhatta urának.

— Nem hagyom Marcsámat száz Juliskáért, — mondotta ilyenkor anyjának Ferkó. Edes anyám jó szívvel tudna engem a kancsal Julis urának, mikor tudja, hogy mily csunya módon szerezte össze három telkét s nagy portáját az öreg Bakos? Sok szegény ember könnye áztatta a Bakosék földjét Nem tudnék én ott jó kedvvel szantani, vetni! Magam is könnyet aratnék!

— Első ember lehetnél a faluban, — felel vissza a nagyravágyó asszony. Ma-holnap kidül az öreg Bakos, — te lehetnél a falu birája is utána! Neked ez mind nem kell, mert megbabonázott az az átkozott fehérség ott a Feketék büntanyáján!

— Ne mondja édes anyám, mert megfedlek magamról, s olyat teszek, amit megbannék én is, kend is! Nem bünsös hely az. Igaz emberek laknak ottan. Szeretik egy mást. Ha Isten megsegít s haza jövök a katonaságtól, megesküszünk Marcsámmal. Tudom, édes anyám is megbocsájt még az én virágszálamnak.

— Soha! Soha! — Balog Terka háza küszöbét nem fogja átlépni az a szegényben ejtett

leány soha! Ezt én mondom neked, — az anyád, a te apádnak a hites felesége!

Ferkó halásápadt lett! Fordul vele a világ. Sietve hagyja ott anyját, — mert nem tudja, mi történnék, ha még tovább beszél az asszony.

Tegnap este is bucsu nélkül ment el hazulról. Az anyja csendesesen turé. Tudja, hogy nagy fájdalmat okozott fiának beszédeivel, de nem bánja. Még mindig reménykedik — hátha sikerül fiát észre téríteni. Örül, hogy fia elmegy. Ez víz az ő malmára!

— Meglássuk, ki győz! En, az édes anya, vagy az a magáról megfedlekzett, hitvány leány!

Ferkó busan ballag övéihez. Elgondolkodik anyja beszédein. Faj a büszke legénynek, hogy mind igaz! Végzetes szerelmével szegényben tasztította a leányt. Társnői közül kitalálta, a falu népétől megvetve kell látnia azt, aki szive bálvány! A szegény kis Ferkó, az ő fia csak keresztnevét viselheti apjának. Egyébrez nincs joga!

Marcsa a legjobb falatokat teszi elibe vacsorára. Ferkó alig eszik valamit s csak bámul maga elé.

A leány egyedül azt látja, hogy bucsúzik az ő szerelmes szép legénye s hogy faj neki a bucsu. Maga is minduntalan zokogásba fuló hangon kínálgatja, szolítgatja.

NAPI HIREK

Kitüntetés. A király ő felsége a „Magyar Korona Országai Vöröskereszt Egylet”-nek negyedszázados fenállása alkalmából Kehrér Amália verseczi úraszonynak, mint a nevezett egylet verseczi választmánya elnökének, hosszú éveken át teljesített buzgólkodásáért a II-ik oszt. Erzsébet rendet ajándékozta. Kehrér Amália Úrnő 1879 óta áll a verseczi választmány élén és 1881-ben már elismerő okiratot kapott eredménydús működéséért. A negyedszázados munkálkodás alatt, mint az egylet titkára Kehrér Béla, a kitüntetett fia, nyug. városi tanácsos is bokrós érdemeket szerzett a „Vörös kereszt Egylet” helybeli ügyeinek vezetésében. A jól megérdemelt kitüntetéshez fogadja az általános tisztelet által környezett elnöknő öszinte gratulációját.

Személyi hír. Irányi Gyula magy. kir. áll. posta, táviráda és távbeszélő hivatalunk főnöke, ker. felügyelő megkezdte 2 hónapra terjedő szabadságát. Távolléte alatt Avar Vilmos főtiszt fogja helyettesíteni.

Koronázási emlékünnepek. Mint az előző esztendőben, úgy az idén is illő fényvel és lelkesedéssel ünnepelték meg városunk tanintézetiben a mult szerdán a dicső emlékeztető koronázás évfordulóját. Délelőtt a különféle hitfelekezeti templomokban hálaadó istentiszteletek tartottak. A gor. kel. püspöki székesegyházban Zmejanovits Gábor főpástorunk misézett. Az áll. főreáliskolában az ünnepély 11 órakor kezdődött, diszes közönség jelenlétében. Bekezdül az ifj. zenekar játszotta el a „Hunyadi induló-t, majd Kreznerics Károly VII. o. t. fejtegette jól kidolgozott beszéde a nevezetes évforduló jelentőségét. Az ifj. éneklő karnak Dr. Szörényi József főreálisk. tanár szakavatott vezetése alatt előadott éneke után Bauer-Vogel Gy. főreálisk. tanár, mint a „Jókai ifjúsági önképzőkör” vezető tanára emlékezett meg fenkölt szavakkal halhatatlan író fejedelmunkről Jókai Mórról, kinek babérral koszorúzott, arcképe ő felségeik mellszobrai közt volt elhelyezve. Bauer-Vogel vezető tanár egyúttal beszámolt az Önképzőkör évi működéséről is, melyből folemlítjük, hogy

Most aztán elment. Elment három hosszú évre!

Busan megy vissza a házba Marcsa. Benn édes anyja vigasztalja.

— Ne sirj leányom, — visszatér Ferkó! Szoret és ez elég!

II.

Mulik az idő. Ides-tova ősz lesz. Haza várják Ferkót. Marcsa minduntalan a kalendariumot lapozgatja. Még három hosszú hét!

— Jaj anyám, de félek! mondogatja.

Ferkó már két hónapja egy betűt sem irt. Pedig milyen jó makos patkót küldött neki a multkor is Marcsa!

A kis Ferkó egyre kéri anyját:

— Mikor gyün már meg az apám?

— Nemsokára édes fiam,

— Aztán haza hozza-e a Bársonyt?

— Nem lehet azt haza hozni, lelkem.

A király lova az, melyen apád lovagol.

— A kard is, a csakó is? kéri tovább a kis magyar.

Kétszer volt a városban Marcsa a hosszú három év alatt. Többször nem engedte büszkesége. Érezte hogy valami sötét árny toódik közük, s a legény elhidegült iránta.

III.

Két hete van már otthon Balog Ferkó. Marcsa még nem látta.

— Szép legény lett! mondogatják Marcsának a rozslékü asszonyok. Láttad-e már? Marcsa nem felel. Csendesen halad utján. Hon, szó, varr egész nap. Keze munkájával tartja fenn magát a kis család.

Egy este betoppan a szomszédasszony és nagy hangon ujságolja, hogy: házasodik a Ferkó!

— Holnap lesz a kézfogó! Meglásd Mar-

a Perjéssy Ilonka-féle 400 K-s ösztöndíj kamatait 10-10 K-t Kreznerics K. VIII. o. t. és Kozáry Ö. VI. o. t. nyerték el „előbbi II. Rákóczy Ferenc” c. dolgozatáért. Ugyanazó tanulók a V. M. K. E.-től 10-10 K-t nyerték jutalmat nyert ezenkívül Ernst Karoly VIII. o. t. 20 K-t; megdicsértetett: Milleker R. VII. o. t. jó dolgozataiért. Dicséretet arattak továbbá az „önképzőkör” ifj. vezetői: Neustadt J., Ernst K. és Mayer F. VIII. o. t. buzgó munkálkodásukert. Az „önképzőkör”-nek volt 30 rendes és 36 pártoló tagja. Az ünnepély további műsorán szerepeltek: Kozáry O. VI. o. t., ki Poë Edgár „a holló” c. költeményét szavalta el igen sikerülten, Kauter Leo IV. o. t., ki „a cremonai hegedős” opera egyik részletét adta elő. Az ifj.-ének és zenekar ének- és zeneszámai után véget ért a minden ízében jól sikerült ünnepély. — A városi polgári leányiskolában szintén előkelő szép közönség jelenlétében folyt le az ünnepély. Az ünnepi beszédet Várhelyi Kató IV. p. o. t. mondatta igen értelmesen. Szavaltak még: Herczog Paula I. o. t. Kató Jolán II. o. t. és Hauser Frida IV. o. t. az előadott énekek igen jól mentek, méltó, dicséretére a hivatásukat nemes buzgasággal teljesítő tantes-tületek.

Rendkívül városi közgyűlés. Városunk törvényhatósága hólnap hétfőn rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgyát az építendő városi polgári leányiskolának kérdése fogja képezni. Az épület a jövő szeptemberre már nem lehet annyira kész, hogy az iskola áthelyezhető lenne, hanem a következő, iskolai évben végre valahára új és megfelelő otthont fog találni.

Halálozás. Városunknak egy érdemes derék polgárát ragadta el a mult pénteken a halál a Pfeilbaum Hugó butorgyáros élete 45-ik évében elhunyt. Halálát bánatos néjén kívül négy kiskorú gyermeke siratja. Béke hamvaira.

Az ev. ref. egyházmegye gyásza. Dr. Hajnal István, a békés-bánati ev. ref. egyházmegye gondnoka, mint résztvétel értesülünk, 67 éves korában Békésen meghalt. A boldogul-tat 6-án temették el nagy részvét mellett.

Magyar műkedvelői előadás. A „V. M. J. Ö. E” mely a verseczi egyszerű magyar nép összetomoritését és művelését tűzte ki céljául, a mult Vasarnap tartotta meg 4-ik magyar műkedvelői előadását, a midőn is Géczy „Or-

csa, megveri az Isten a lelketlent! El tudott hagyni téged, s ezt a szegény, árva gyereket itt!

Marcsa egy könnyet morzsol szét szemében s lehajlik munkájára.

— Ugyancsak sütnék-főznek Bakosék tanyáján, jelenti tovább a bőbeszédű asszony. Julis büszke reá, hogy a falu legszebb legénye lesz az ura. De bezzeg nincs mint büszkélkednie! Ez éjjel is a kocsmában mulatott Ferkó a falu legroszabb menyecskéjével, Sárival. Azt olegeti, csókolgatja, mióta a Julis völgyéne! Hat hiszen nem is csoda! Terka asszony úgy erőltette Ferkóra a lányt, hogy míg ő oda volt a katonaságnál, már megegyezett Bakosékkal. Hej, sokat megbír ám az a papiros, meg aztán a sok rosz nyelv is mindig kerepelt! Egyre kapta Ferkó a hírt, hogy így-meg amúgy jarnak Marcsa után a legények! Aztán meg, hogy Marcsa már menyasszony is! Elveszi a harmadik faluból egy legény.

— Ez nem igaz! Ferkó ezt rólam nem is hiheti, — pattant föl a megkínzott leány. — Ösmeri tudja, hogy mi az én hűségem!

— No hiszen, ne haragudj lelkem. Nem akarlak én téged megbántani, — mondja a fecsegő asszony és látva a kétségbeesett fájdalomat Marcsa szemében, elhallgat.

IV.

Elmult kétév.

Balog Ferkó háza tájáról sokat tudnak beszélni a szomszédok. Örökös láрма, veszekedés van a Balogék házában! Julisnak szép házat, pénzt és földet adott az apja. Hej de hiába! Nincs áldás a fiatalok munkáján. A pénzt már mind elverte Ferkó. A földet alig műveli.

Egész nap a kocsmában ül. Iszik irtalmatlanul. Egészsége is már oda van. Sápadt, összeesett, arcán boldogtalanság, elégedetlen-

dög mátkája” került színre. A város intelligens közönsége ez alkalommal nem jelent meg ugyan oly nagy számban, mint máskor, a magyar köznép azonban ismét megjelent és elfoglalván az ülőhelyeket, a termet majdnem teljesen megtöltötte. Örömmel kell konstatalnunk, hogy az előadás teljesen jó, összevágó és minden tekintetben élvezetes volt. A szereplők közül kiténtek első sorban Máté Rózsika temperamentumos élénk játékaival; Gulácsy Mariska kedves megjelenésével, Schreiber Boriska bánatos szerepével, Farkas Róza és Farkas Erzsébet; a férfiak közül: Máté János, Bumfort Ferencz Gerspán József, Ilyés Sándor Berki Ignác, a kisebb szerepekben: Konecsni, Nuszbaum Kelemen, Mayer stb. — A kitűnő rendezés érdeme Nessler Zoltán, az egylet egyik buzgó művezetőjéé, ki mellett lelkesen segítettek Held G. és különösen Szabó Géza. Előadás után Perjéssy L. elnök intézett köszönő szavakat a műkedvelőkhöz és buzdító szavakat az összetartásra intő beszédet a tagokhoz, mely után kedélyes táncmulatság tartatott.

Herczeg Ferencz „Syrius”-a. Szó. volt róla a lapokban, hogy két berlini író Herczeg Ferencz „Syrius” című novellájából a szerző megkérdése nélkül operettet irt, mely a berlini Central-Theater-ben eddig 25-nél több előadást ért, s még egyre műsoron van. Herczeg a Bard Ferencz és testvére budapesti czéget bizta meg, hogy jogait a berlini szerzőkkel szemben érvényesítse. A nevezett czég egyik tagja Berlinbe utazott, hol a kiváló magyar szerző jogainak megvédése érdekében a szükséges lépéseket megtette, melyeknek meg is volt az eredménye, a mennyiben Herczeg Ferencz neve, mint szerzőtársé ezentul nemcsak az színlapon szerepel, hanem a darab jövedelmének öt joggal megillető részét is megkapta. Herczeg Ferencznek a Syrius eddigi előadásainak jövedelmeire máris nagyobb összeget fizettek ki.

A verseczi községi nép- és gazdasági ism. iskolák záróvizsgálatainak sorrendje az 1904. tanévben. Szombaton, június hó 18-án délelőtt: I. c) leányosztály, tanító: Benedek Janka k. a, kiküldött iskolaszéki tag: Weifert Nándor úr. II. c) leányosztály, tanító: Börcsök Ida k. a. k. iskolasz. tag: Dr. Adelmayer Fer. úr. IV. a) fiúosztály, tanító: Boiger Karoly igazg. k. iskolasz. tag; Braichler Nándor úr. Szombaton június hó. 18-án délután. I. c) fiúosztály, tanító: Engel Márton; k. iskolasz. tag. Gruber Janos úr. II.

ség látszik.

Hiaba inti anyja, hogy térjen a jó utra. Rá sem hederít Alig all szóba anyjával

Marcsával a két év alatt nem találkozott: A leány kerüli. A kis Ferkó sem várja már az apját. Elvitték háborúba, meglőtték, meghalt. Ezt mondják a fiúnak.

Balog Ferkó egyre jobban súlyed a lejtőn. A sok pálinka elvette már esztét. Alig jözanodik ki. Ha néha-néha magához tér, csendesen ül s maga elé sóhajt.

— Nincs gyerek!

Az este is rámondult feleségére:

— Hej csak egy fiad volna!

— Istenem! hat nincs! Mit tehetek én róla? — felel az asszony. Volt egy fiad, miért hagyta el? Nem futottam utána! Anyád nem hagyott békén! Egyre mondogatta, hogy te Marcsát nem is szeretted soha! Hogy Marcsa ilyen meg amolyan! Hogy csak hitegetted, mint annyi más leányt hitegetnek.

— Ne beszélj Marcsáról! A szádba se vedd nevét, te, te, világ csuffja! Ugy ütök fejbe, hogy mindjárt kiadod azt a gonosz lelket! Hat nem te irtad, hogy Marcsa férjhez megy? Hogy Marcsát kerülgetik a legények? — Hat hiszen irtam, irtam — feleli a nyeltes asszony — De nem kellett ám senkinek a csuffá tett leány.

A következő pillanatban felugrott Ferkó. Megvillant kezében a fók és a másik perczben szörnyet halt az asszony.

Ferkót elvitték a börtönbe.

Tíz hosszú évet szabtak reá. Mikor kihirdették az ítéletet, csak annyit mondott csendesen:

— Szegény fiam!

Sibill.

c. fiúosztály: tanító: Watz Nándor; k. iskolasz. tag: Greszler Gyula úr. Vasárnap június hó 19-én délelőtt: Zenevizsga a fiúknál, zenetanító: Daum O. k. iskolasz. tag: Greszler Gyula úr. Hétfőn, június hó 20.-án délelőtt: I. a. fiúosztály, tanító: Frank István; k. iskolasz. tag: Müller Oszkár úr; I. b. fiúosztály, tanító: Grünwald Bódog; k. iskolasz. tag: Gyorgyevits-Nancsics N. úr. II. a. fiúosztály, tanító: Vilmos; k. iskolasz. tag: Adler Miksa úr. II. b. fiúosztály, tanító: Bredurán Miklós; k. iskolasz. tag: Hack Róbert úr. Hétfőn, június hó 20.-án délután: III. a. fiúosztály, tanító: Fertig Károly; k. iskolasz. tag: Raics Lyubomir úr. III. b. fiúosztály, tanító: Michler Károly; k. iskolasz. tag: Dr. Sidon Adolf úr. III. c. fiúosztály, tanító: Schifnoszka Manó; k. iskolasz. tag: Rottler Ferencz úr. Kedden június hó 21.-én délelőtt: IV. b. fiúosztály, tanító: Miller Bódog; k. iskolasz. tag: Dr. Adelmayer Ferencz úr. V. fiúosztály, tanító: Hlubovszky Károly; k. iskolasz. tag: Dr. Dajkovits István úr. VI. fiúosztály, tanító: Burghardt Imre; k. iskolasz. tag: Dr. Demetrovits Mih. úr. Kedden, június hó 21.-én délután: I. a. leányosztály, tan: M. Bonfolia t. nővér; k. iskolasz. tag: Dr. Adelmayer Ferencz úr. II. a. leányosztály, tan: M. Alruna t. nővér; k. iskolasz. tag: Gruber János úr. II. b. leányosztály, tan: M. Augustina t. nővér; k. iskolasz. tag: Dr. Dajkovits István úr. Szerdán, június hó 22.-én délelőtt: III. a. leányosztály, tan: M. Alkautára t. nővér; k. iskolasz. tag: Müller Oszkár úr. III. b. leányosztály, tan: M. Harlindis t. nővér; k. iskolasz. tag: Ditsch Péter úr. III. c. leányosztály, tan: M. Fortunata t. nővér; k. iskolasz. tag: Herzog József úr. IV. a. leányosztály, tan: M. Ermelinda t. nővér; k. iskolasz. tag: Hemberger Balint úr. Szerdán, június hó 22.-én délután: IV. b. leányosztály, tan: M. Adjutora t. nővér; k. iskolasz. tag: Breinich Sebestyén úr. IV. c. leányosztály, tan: M. Casiana t. nővér; k. iskolasz. tag: Seemayer Ferencz úr. V-VI. leányosztály, tan: M. Thiatildis t. nővér; k. iskolasz. tag: Raics Lyubomir úr. Csütörtökön, június hó 23.-án délelőtt. Gazdasági ismétlődő iskola: I. fiúosztály, tan: Elter Károly; k. iskolasz. tag: Ditch Péter úr. II. fiúosztály, tan: Hlubovszky Károly; k. iskolasz. tag: Seemayer Ferencz úr. III. fiúosztály, tan: Burghardt Imre; k. iskolasz. tag: Weifert Nándor úr. I. leányosztály, tan: Grünwald Bódog és M. Augustina t. nővér; K. iskolasz. tag: Hemberger Balint úr. II. leányosztály, tan: Grünwald Bódog és M. Ermelinda t. nővér; k. iskolasz. tag: Breinich Sebestyén úr. III. leányosztály, tan: Grünwald Bódog és M. Thiatildis t. nővér; k. iskolasz. tag: Braichler Nándor úr. Pénteken június hó 24.-én reggel 9 órakor: „Te Deum“ és a bizonyítványok kiosztása. A vizsgák délelőtt 8 órakor és délután 2 órakor kezdődnek. Az iskolások igen tisztelt tagjai felkéretnek a vizsgálatoknál minél számosabban megjelenni, a vizsgákhoz kiküldött urak pedig akadály esetén szíveskedjenek helyettesítésükről gondoskodni.

A Versec városi 1. é. június hó 6 és 7 én megtartott fősorozás eredménye: Az I. korosztályba felvétellett 202 a II. korosztályba felvétellett 166, a III. korosztályba felvétellett 126, magasabb korosztálybeli felvétellett 2 összesen 496. Besoroztatott: mint ujonc a hadseregbe 1. ajánlás és behívás fentartása mellett 67, a hadsereg póttartalékába 3. a honvédség póttartalékába 1, ajánlás és beosztás fentartása mellett a póttartalékba: mint örökölt mezőgazdaság birtokosa, mint családfentartó 4 mint kevésbé alkalmas 10 Besorozottak végső összege: 88; Már korábban besoroztatott 2 visszahelyezett 198; Fegyverképtelennek találtatott 79; Minden fegyveres szolgálatra alkalmatlan 3; Meghalt 1; Kórházba átadatott 4; Felülvizsgálatra küldetett 1, távolmaradt 120 Összesen 496.

Az évvégi vizsgálatok a helybeli áll. főreáliskolában f. hó 15 veszik kezdedüket és tartanak f. hó 22-ig. A vizsgálatok nyilvánosak. A szabadkézi és mértani rajzok kiállítását tart. jun. 25.—27.-ig. Ajánljuk azoknak megtekintését a t. c. közönség figyelmébe. — A magánvizsgálatok f. hó 17-én és 18-án fognak mezejtetni. — Az szóbeli érettségivizsgálatok f. hó 24. 25. napján fognak megtartatni. Ezek is a középiskolai ifjúság kizárásával a nyilvánosság jellegével bírnak.

Társas kirándulás. A „Verseczi Magyar Ifjúsági Önképző Egylet“ f. hó 18-án szombaton társas kirándulást rendez a regényes

fekvésű „Ördög árok“ nevű mulató helyre. Belépti díj nincs, a férfiak zeneköltés címén pártot fizetnek. Jó ételek és italokról Doba Lajos vendéglős gondoskodik.

A belvárosi gyerekkert kedves apróságai az áldott szívű Veron n tisztelendő nővér vezetése mellett a mult kedden vizsgáztak a közs. népiskola udvarán. A nagyszámú szülék és közönség nagy gyönyörűséget talált az ártatlan gyermekesreg kedves mulatozásaiban.

Hangverseny. A Szávits-Cziuk féle hangverseny mult szombaton folyt le a „Glückmann féle“ szállodában. A közönség lelkesen tüntetett a művészpár mellett.

Tűzeset. A mult Vasárnap éjjel tajban kigyuladt Scheich Janos háza és a nagy szárazságban gyorsan terjedt a tűz. Kincses Imre és Neschits István derék városi rendőrök az égő házból saját életük kockáztatásával 4 gyermeket, Kirchner Ernő ügybuzgó tűzoltó parancsnok pedig egy öreg not mentett meg a tűzhaláltól. Önfeláldozó, bátor cselekedetük nem szorul bővebb dicséretre. —

Találtatott Vasárnap délután a városligetben egy női óra. Tulajdonosa azt a rendőrkapitányságnál átveheti.

Tűzoltói jubileum. A helybeli önkéntes tűzoltó testület Márkus Izidor 25 évi önkéntes tűzoltói működése alkalmából a sörházban f. hó 18-án jubileumi ünnepélyt rendez, melyen ezen humánus egylet pártolói szívesen láttanak. Az a tűzoltó, ki 14 századon át működött, nyugalmát feláldozta, egészségét nem kímélve — méltán megérdemli az elismerést. —

Polgármesterek kongresszusa Pancsován. A törvényhatósági joggal felruhazott városok polgármesterei Mattanovics Adolf pancsovai polgármester meghívására Nagyváradou tartott gyűlésükön elhatározták, hogy a jövő évi kongresszust Pancsován tartják meg.

A verseczi városi polg. leányiskola következő napokon tartja meg vizsgálatait: Jun. 13-án d. u. 2 órakor francia vizsgálat 4 órakor 40 fillér beléptidíjjal egybekötött tornavizsgálat. Osztályvizsgálatok. Jun. 23-án d. e. I. osztály d. u. II. osztály Jun. 24-én d. e. III. osztály d. u. IV. Jun. 25-én d. u. 3 órakor zenevizsgálat mint záróünnepség. Jun. 26-án Te-Deum, utána bizonyítványok és értesítők kiosztása. Megjegyzés. A tornavizsgálat kedvezőtlen időjárás esetén a legelső szép napon tartatik meg. A befolyt tiszta bevétel szegény polg. isk. tanulók segélyezésére fordittatik.

A Gerő-féle nyilvánossági joggal felruhazott magán elemi népiskolában az évrő vizsgálatok szerdán június 22-én fognak megtartatni; még pedig délelőtt 8—10-ig az I. és II; 10—12-ig a IV, délután 2—4 ig a III. osztályban. A szülék és tanügybarátok e vizsgálatokra tisztelettel meghivatnak. Vizsgálati elnök a kir. tanfelügyelőség képviselőjében Perjéssy Lajos tanár.

Tanulmányút. Dr. Kohn Emil gyakorló orvos az f. hó 15-én öt hétre terjedő tanulmányútra indul Budapestre és a külföldre. Ezen idő alatt Dr. Demetrovits Szilárd gyak. orvos (Ferencz József-tér 16. sz.) fogja helyettesíteni, a mit különösen a „Báró Hirsch Mór“ egylet tagjainak hozunk tudomásukra.

Mayering Emma leánynevelő- és tanintézetében az 1903/4 tanévi nyilvános záró vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: Június hó 25-én délelőtt 1/2 9 től az I-IV-ik elemi osztály vizsgálat, délután a francia és szerb nyelvből vizsgálat; 27-én délelőtt 8 óratól az I-II-ik polgári osztályok, délután a III-IV-ik polgári osztályok vizsgálatai 28-án délelőtt 10 órakor az évrő hangverseny tartatik. Vizsgálati elnök a kir. tanfelügyelőség képviselőjében Perjéssy Lajos. Ezen nyilvános vizsgálatok és hangversenynél a tisztelt szülék és tanügybarátok szívesen látott vendégek.

A magyar-amerikai hajójarat. A Fiuméből induló hajók pompás berendezését, az ellátás és az utasokkal való bánásmód jóságát bizonyítja az a nyilatkozat, amelyet az „Ultonia“ hajón utazó kivándorlók a következőképen állítottak ki: „Nyilatkozat. Mi alólirottak ezennel kijelentjük, hogy a Chief steward Mr. Green, valamint Wilson az Ultonia személyszállító hajó harmadik osztályu főpinczére és az ő vezetése folytán a harmadik osztályu kiszolgáló személyzet, utazásunk alatt tett kiszolgálásukért teljes és őszinte megelégedésünket minden te-

kintetben kiérdemelték. Ezen aláírást és nyilatkozatot szívesen megadjuk. Az Atlanti Óceánon, az „Ultonia“ hajón 1104. május hó 19-én.“ Ez az elismerő nyilatkozat 200 aláírással ellátva érkezett be a Központi Menetjegyiroda igazgatóságához. Fiuméből legközelebb, június 14-én ismét az Ultonia, június 28-án pedig a Szlavonia indul Nev-Yorkba. A jegy árában bent foglaltatik két napi ellátás már Fiumében és teljes ellátás a hajón. Díjtalan felvilágosítást ad és előjegyzéseket elfogad a Központi Menetjegyiroda képviselője: Krausz Ignác Verseczen.

Szülök figyelmébe. Városunk rendőrkapitány-ága ez uton is közhírré teszi, hogy a fürdőzés a téglavetőhelyeken lévő kutak és gödrökben pénzbüntetés terhe alatt szigoruan tiltva van. Felkérjünk tehát a szülöket és gyámokat, hogy gyermekeket és gyámotjaikat ismételtlen figyelmeztessék ezen tilalomra.

Városi polgári leányiskolánk azzal is megünnepelte a koronázás évfordulóját hogy június 8-án kedélyes kirándulást rendezett az Adlerféle jég pinczéhez. A növendékek kivonulása és még inkább este a lampionok alatt történt bevonulás igen szép képet nyújtott. A mulatság tiszta jóvedelmét szegény növendékek segélyezésére fordítják. A jó rendezésnél Vigh Mariska. Ritter K. és Kemkemmer M. tanítónők buzgókodtak.

Vizbefűt. Az Adler féle uszodában a mult Vasárnap este felé halállal végződő szerencsétlenség történt: Novák Zsigmond 29 éves újmoldovai születésű kovácslegény, ki Bervanger kovácsmesternél volt szolgálásban többekkel fürödni ment az uszodába. Midőn már mindenki eltávozott akkor vették észre, hogy egy fürdő kabinban még ott vannak valaki ruhái. A vizet lecsopolták és az uszoda fenekén ott találták meg Novák holttestét. A legnagyobb valószínűség szerint szívizélhűdés érte, midőn a vízbe ugrott.

Letartóztatott kivándorlási ügy-nök. A temesvári rendőrség kitűnő fogást csinált, a midőn Biebel Mátyás kivándorlási ügy-nököt erzsébetvárosi lakásán letartóztatta. Biebel ugyanis Németországba kivándorlásokat közvetített. Ügynöke volt a „Deutsche Centralstelle für Feldarbeiter und Ansiedler“-nek, csupán a mezei munkákra csábította a délvidekieket. Mikor azután az illetők lépre mentek, megtudták, hogy félre vezették őket. A kivándorlókat Pozen tartományba telepítették a német elemek erősbítésére a lengyelekkel szemben s ott állandó lakhelyet nyertek. Eddig harmincz család állt kötélnék a délvidekről, de kiderült, hogy már husz család, mert az éhenhalás fenyegette, kénytelen volt masha kenyeret keresni. A rendőrfőkapitány tizenöt napi elzárásra és 200 kor. pénzbüntetésre ítélte Biebel, akinek hatyru utczi lakásán alapos házkutatást tartottak és ott kompromitáló irásokat találtak. A város tanácsa egyuttal megkereste a belügyminisztert, hogy a továbbiak meggátálása végett az új czég ügynökeit országszerte figyelemmel kísértesse.

Az oraviczai adóhivatali sikkasztás ügye a befejezéshez közeledik. Ez évi január 29-én a fehértemplómi kir. törvényszék Rieszer Hugó pénztárost és Szabó Mózes ellenőrt 3 1/2—3 1/2 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen benyújtott felebbezés folytán az ügy a temesvári kir. ítéltáblához került, melynek büntető tanácsa a törvényszék ítéletét megváltoztatta, a vádlottakat 6—6 évi fegyházra ítélte. Ezen másodfoku ítélet még nem vált jogerőssé, mivel az elítéltek védői semmisségi panaszt adtak be.

A magyar nyelv tanításaért kitüntetett ro-mán tanító. Trandafir Nesztor szlatinai g. keleti román tanítót a magyar nyelv tanítása körül tanusított buzgalmaért a vallás és közoktatásügyi miniszter 100 koronával jutalmazta meg Örömmel közöljük e hirt, mert ime, a haza iránti kötelesség teljesítése oly téren is gyökeret kezd verni, a melyen eddig csak idegen növényt tenyésztettek. Bár ne állana Trandafir fehér hollóként egyedül és mentül gyakrabban közölhetnének ily eredményes hirt.

Lippa szenzációja. Lippáról írják hogy Jelinek Ignác, a Jelenek és Róth czég egyik tagja, aki ellen a kir. ügyészség vizsgálatot folytat, büntetése elől megszökött. A dolog elzármenye tudvalevőleg az, hogy Jelinek raktárát 450.000 koronára biztosította és miután a raktárból mindent elszállított, azt felgyújtotta.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgőnycim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső-Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHÉK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tectzetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.
Eternit Müvek Hatschek Lajos Budapest, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a egbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely meg, mentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat rette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Mihael József,

mű- és épületlakatos,

Ferencz-Józseftér 14. szám,
a két pisztoly vendégfogadó mellett.

Ajánlkozik mindennemű lakatosmunka elkészítésére u. m.: kapu és ajtóvasalások, falazatkapcsok, takarékos és cseréptüzhelyek, kapuk és ajtók vasból, lépcsőablak és sűrűcsőzetek, bekerítések, villanyos házicsengetőjük magánlak és szállodák részére, villámhárítók és minden e szakmába való javításokat.

Kerékpár- és varrógépjavító-műhely és peronospora fecskendők javítása stb. pontos kiszolgálás és olcsó árak.

Tanoncz felvétetik.

Gyógyszeráru és mérges anyagok kereskedés.

Drogueria.

Van szerencsém Versecz és vidéke Nagyérdemű közönségének becses tudására jutani, hogy én alól írott Verseczen az Andrásy Sétátéren lévő Nedelykovits féle hazban

Drogueria Üzletet

nyitottam, melyben nagy raktárt tartok gyógyászatok, különlegességek, kötőszerek, gummi eszközök, sebészeti műszerek, stb. — valamint pipere cikkekkel, mint szappanok, illatszerek, gyógyborok, thea, rum, ásványvizetek, essenciákból likör, rum és pálinka készítéshez.

A Nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Milutinovich Lajos.

2589 sz. — 1904.

Hirdetmény.

A himlőoltásról szóló 1887 évi XXII t. c. alapján minden szülő, gyám és általában az, akire gyermek gondozása bízva van, köteles — amennyiben a gyermek a valódi himlőbetegségen at nem esett — azt annak első évében himlő ellen beoltatni.

Ugyann-e t. c. alapján a tanintézetek és tanonciskolák növendékei életük 12 évének beöltése előtt újra oltandók.

Az 1903 és 1904 évi márczius hó 1-je közt született és még be nem oltott gyermekek általános beoltása folyó évi június hó 5-étől bezárólag június hó 26-ig terjedő időközben minden vasárnap délután 3—4 óráig a városház nagy termében fog eszközöltetni.

Ennélfogva valamennyi szülő, gyám és gyermekgondozó 2—100 korona pénzbüntetés terhe alatt felhivatik, hogy a fent értesített időben született gyermekét a fent kitett időben beoltassa s 7 nap után a siker ellenőrzése céljából a fent említett helyiségbe behozza vagy pedig az esetleg már megtörtént sikeres beoltásról valamely orvos bizonyítványát az oltóbizottságnak benyújtja.

Szintugy felhivatnak a tanulók és tanoncok szülei és gondozói hogy a 12 éves kort elérendő s még újra be nem oltott, közép vagy tanonciskolát látogató gyermekek újra oltását eszközöltessék s annak megtörténtét orvosi bizonyítvánnyal legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ig igazolják, mely határidő letelte után az újraoltásra kötelesek általános újraoltása az iskolákban fog megtartatni.

Rendőrkapitányság, Verseczen, 1904 évi május hó 1.

Szekeres, rendőrfőkapitány.

Fenti hirdetmény kapcsán az országos orvosszövetség verseczi fiókja közzé-teszi miszerint tagjai lakásukon a közönséges rendelő órák alatt magánoltást és magán-újraoltást végeznek és hogy ennek legkisebb díja egyaránt 1 kor, míg az oltandó lakásán végzett oltás vagy újraoltás legkisebb díja egyaránt 3 korona. Versecz, 1904 évi május hó 1.

Dr. Buro Péter,
titkár.

Dr. Ficz Sándor,
elnök.

5897. szám, 1904. tan.

Pályázat.

A Versecz város törvényhatóságánál megürelt és évi 1600 kor. törzsfizetés, 400 kor. lakbérilletmény és két ötötöd éves — a törzsfizetés 10—10%-át kitevő korpótlék élvezetével összekötött rendőrhadnagyi állásra és az esetleg még megürelendő és 900 kor. törzsfizetés 240 kor. lakbér és két ötötöd éves — a törzsfizetés 10—10%-át kitevő korpótlék élvezetével összekötött var. irnoki állásra is ezennel pályázat hirdetik.

Az 1883 évi I t. cz. értelmében felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi június hó 12-ig, bezárólag bajsai Zákó Milán főispán úr Ó Méltóságához benyújtandók.

A pályázók kötelesek nyelvismereteiket és életkorukat is kimutatni.

Versecz, 1904. évi május hó 31. én.

Polgármester szabadságon
Koszirovics, főjegyző.

3334. szám 1904.

Hirdetmény.

Az 1904. évre megállapított III. oszt. kereseti adó kivétési lajstrom a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság 37524 számú körrendeletével megküldetvén az 1883. 44. t. cz. 16. §-a értelmében folyó évi június hó 13-tól f. é. június hó 20-ig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetik.

Azon adózók, kik az illető kivétési lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt, azon adózók pedig a kik a kivétési lajstromban megállapított adónemmel most első ízben rovatnak meg, az adókönyvecskéikben történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásaikat alólirt városi adóhivatalnál annál bizonyosabban benyújtani mert később benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Verseczen, 1904. évi június hó 10-én.

Bodry, adóügyi tanácsnok.

3497. szám 1904.

Hirdetmény.

Az 1904. évre megállapított tőkeamatadó kivétési lajstrom a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság 41681 számú körrendeletével megküldetvén az 1883. évi 44. t. cz. 16. §-a értelmében folyó évi június hó 13-tól f. é. június 20-ig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetik.

Azon adózók, kik az illető kivétési lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt, azon adózók pedig a kik a kivétési lajstromban megállapított adónemmel most első ízben rovatnak meg, az adókönyvecskéikben történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásaikat alólirt városi adóhivatalnál annál bizonyosabban benyújtani, mert később benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Verseczen 1904. évi június hó 10-én.

Bodry, adóügyi tanácsnok.

Cirkus Lódy

Ferencz József-téren

amerikai módra vizmentesen és 1500 személyre berendezett fedett nyári cirkuszában ma és mindennap gyönyörű műsorból álló előadást rendez. A tarsulat igen jól szervezett saját zenekarból és 40 elsőrendű férfi és női személy zetből és 30 idomított lóbol és két óriási tevéből áll.

N. érd. közönség! Nem szokásom óriási, reklamot csinálni, inkább megvesebet igérni és többet nyújtani, ámbár megvagyok győződve hogy a nagy érdemű közönség a legnagyobb megelégedését fogja mind irantam, mint jól szervezett tarsulatom iránt nyilvánítani.

Kegyes pártfogásért esedezik kiváló tisztelettel

Özv. Lódy Ernőné,

Cirkus igazgatóné.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.